

Vse povestice, ki se nahajajo v tej knjigi, so vredne, da se seznanimo naše občinstvo z njimi, vse so nov dokaz za to, kako bogato je slovansko pripovedno slovstvo. Čital sem nekda v nekem nemškem časopisu, da je vsak Slovan rojen pripovedovalec, in menda je res tako. Zlasti o Rusih in Poljakih se sme to trditi v obili meri. Sploh bi se morali mi Slovenci s slovstvom drugih Slovanov še vse intenzivneje seznanjati, nego smo se dosedaj! Najprej naj nas zanimljejo Slovani, potem šele Francozi, Italijani in Nemci! Nekaj posebnega imajo vsi slovanski umetniški proizvodi za nas, ki čutimo slovansko! Poleg tiste občečloveške poteze, ki je vzrok, da so se slovanski pripovedniki primislili tudi tujim narodom, zasledimo mi v njih umotvorih še nekaj drugega, nekaj, kar nam jih dela pred vsem prikupne, drage in umljive, to je tisti topli utrip pristnega slovanskega srca . . . tisto razodetje slovanske duše — nekaj, kar se nam v njih tako znano zdi . . . nekaj, po čemer se nam včasih tako čudno zatoži . . . po čemer nam včasih tako čudno koprni srce . . . nekaj, kar vzbuja v naših prsih tisočeren odmev . . .

Ni prostora za to, da bi se spuščal v oceno vsake posamezne pieše, ki jih obsega knjiga, o kateri je govor, a kar sem rekel ravnokar o delih slovanskih umetnikov sploh, velja bolj ali manj o vseh gori naštetih povestih, kajti iz vsake zveni nekaj, kar budi asonanco v naših srcih, kar spominja na sorodnost našega mišljenja in čuvstvovanja z mišljenjem in čuvstvovanjem slovanskih naših bratov. Že zaradi tega se ne bo nihče kesal, da jih je čital.

G. A. Gabršček je zadostil živi potrebi, ko se je odločil izdajati »Slovansko knjižnico«. Naši leposlovni listi, ki izhajajo tako redko in v tako omejenem obsegu, imajo po mojih mislih premalo prostora, da bi mogli prinašati pogosto prevode, in zato je Gabrščkov podjetje tem večjega pomena. Naj bi naše občinstvo uvidelo to ter s pridnim naročanjem knjig omogočilo, da dobimo na leto vsaj po dve taki knjigi, kakoršna je ta, ki jo priporočamo zdaj v kupovanje.

Dr. Fr. Zbašnik.

Novi akordi. 6. številka. Maj. — S to številko je sklenjen I. letnik »Novih akordov«. Založništvo obeta, da hoče nadaljevati podjetje v nadi, da se razširi krog naročnikov. Ta želja naj se izpolni, saj je izdavanje »Novih akordov« priporočanja vredno, pohvaliti je bilo vsako dosedanjih števil. Koliko dobrega blaga hrani ravnokar dokončani I. letnik »Novih akordov«, kaže dejstvo, da si je sestavila »Glasbena Matica« pevski spored za svoj tretji letošnji koncert skoro izključno iz skladb, izšlih v »Novih akordih«; bralo se je na sporedu šest takih novitet.

Zadnja številka I. letnika podaja 3 skladbe za klavir, Jos. Ipavca krepko »Triglavska koračnica« na geslo Triglavanov, dr. Gojmira Kreka salonsko »Polko française« ter istega skladatelja mično »bagatelo«. S temi kosi je na-

raslo število v celem letniku izdanih klavirskih skladb na 15. Tako razmerno visoko število zadovolji vsakega naročnika - pianista, pa tudi vsakega glasbenika, ker kaže, da se je začela gojiti med Slovenci tudi došedaj najbolj zanemarjena vrsta klavirskega skladanja. Novi zbor Emila Adamiča »Lipa« se je posrečil. Stanko Premrl se oglašja prvič v »Novih akordih« z efektno slavnostno predigro za orgle. Prvič stopa v krog sotrudnikov tudi mojster med slovenskimi skladatelji F. S. Vilhar z mogočnim zborom »Klevetnikom Hrvatske«. Pri ljubljani skladatelj - pesnik Jos. Procházka podaje krasno skladbo pevcem - solistom v svoji pesmi »Zvezde žarijo . . .«

Dr. Vladimir Foerster.

Koncert pevskega društva »Smetana«. Kakor renomiran virtuoz je posetilo moško pevsko društvo »Smetana« iz Plzni o letošnjih binkoštih Ljubljano ter priredilo tu v »Narodnem Domu« svoj koncert pod vodstvom svojega pevodje g. B. Beneša. Sklicevati se je moglo na svojih vabilih na uspehe, ki nekaj veljajo, saj si je priborilo to društvo — takrat še kot oddelek Plzenskega pevskega društva »Hlahola« — prvenstvo pri mednarodnem pevskega tekmovanju v Bruslu in v Parizu. Bilo je to leta 1900. ob svetovni razstavi Francoske. Dolgoletno vežbanje je dovedlo združenje 24 pevcev do popolnosti, ki priča glasno, kaj da zmore zbor, ki ga greje solnce kolegialnosti in ga vodi vestnost k napredovanju. Sijaj virtuoznosti diči danes zbor »Smetana« kot zaslužena lavorika, in palma priznanja mu je zagotovljena, kjerkoli nastopi. V tem svojem sijaju bodi zbor »Smetana« vsem zborom vzor, ki vabi k posnemanju in daje poguma k vztrajanju. Bravura, s katero proizvaja »Smetana« zборе, je presenetljiva; ritmiški in dinamiški dojde skladba do prave veljave, izdelana v barvnem svitu fino fasetiranega dragulja. Ob mojstrskem fražiranju in jasnem vokalizovanju uvede »Smetana« hkratu življenje in duha v svoje reprodukcije, in nekaljeno veselje je, vdati se uživanju prelepih njegovih nastopov. Pač dobro je iztaknil francoski skladatelj Laurent de Rillé vrline »Smetane«, ko mu je zložil in posvetil svoj zbor »Gozdna prisega«, najsijajnejšo točko podanega sporeda. Kar dokazuje zbor v tej skladbi, je karakteristično za njegovo fizionomijo, simfoniški značaj skladbe je zanj kakor ustvarjen, v njem razvija zbor vse svoje znanje, tu se zazibava v pianissimu gozdnega šumenja in poezije gozdnega jutra in tu vre v veličanstvu elementarnosti razljučenega gozdnega orkana. Enakovredno skladbo simfoniškega temelja je podal spored v Jos. B. Foersterja mogočnem zboru »Orač«, skladbi resnih potez in oduševljene melanholije. Jos. Klička zbor »V snu sem te videl« s svojo sanjavo, fino melodiko in venca češke narodne pesmi Jana Maláta »Češke narodne pesmi« in Hinka Palla »češki plesi« so uveljavili le vedno nove in vedno lepše znake zborovega mojstrstva, ki se je manifestiralo pred vsem v nevenljivi, tudi v Slovencih dobro znani skladbi Pavla Křižkovskega »Utopljenki«. Spored je izkazoval tudi dvoje slovenskih zborov Fr. Gerbića »Zdravico« in Antona Nedvéda »Slovo«, dodali so pa pevci še trojico slovenskih narodnih v zanimivo v lahнем plesnem ritmu stilizirani harmonizaciji; prikupili so se s tem docela domačemu občinstvu, kateremu ostane koncert v spominu kot eden onih, ki se odlikujejo nad mnoge druge, ker so pravi koncerti, znamenita slavlja plemenite umetnosti, nepozabni glasitelji bodočega napredka.

Dr. Vladimir Foerster.